

ДИСТАНЦІЙНЕ ОЦІНЮВАННЯ У ІНФОРМАЦІЙНО-ЦИФРОВОМУ НАВЧАЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ: ДОСВІД НІДЕРЛАНДІВ

Олена Гриценчук, к.пед.н., с.н.с.
Інститут інформаційних технологій
і засобів навчання НАПН України
м. Київ, Україна

Використання інформаційно-комунікаційних технологій в галузі освіти сьогодні є необхідною умовою реалізації навчально-виховного процесу. Інструменти інформаційно-цифрового навчального середовища дозволяють здійснювати оцінювання результатів початкової діяльності учнів та учениць, що сьогодні все частіше відбувається у дистанційному та змішаному форматах. Аналіз сучасних зарубіжних практик щодо оцінювання та контролю результатів навчання в умовах цифрової трансформації освіти та виявлення позитивного педагогічного досвіду сприятиме розвитку вітчизняної системи освіти.

Нідерланди є світовим лідером щодо розвитку ІКТ. Країна має багатий досвід впровадження інформаційно-комунікаційних технологій в освітній процес. Проблема оцінювання результатів початкової діяльності в цій країні приділяється значна увага. Провідною установою, що здійснює оцінювання результатів навчання та займається розвитком проблем оцінювання є Центральний інститут з розробки тестів Нідерландів Cito (нідерл. Centraal Instituut voor Toetsontwikkeling – Cito, <https://www.cito.nl/>). Більше 50-и років діяльність організації, що створена у 1968 р., присвячена розв'язанню проблем оцінювання. Cito уповноважений урядом Нідерландів проводити екзаменаційні іспити та тестування у галузі загальної середньої освіти.

Останнім часом процес складання випускних іспитів та підготовка до них, на чому наголошують експерти Cito, набула певних особливостей, що пов'язано з введенням карантину, спричиненого COVID-19. На теренах Центрального інституту з розробки тестів Нідерландів було створено нову онлайн платформу «Підготовка до іспиту» (нідерл. «Leren voor het examen», <https://www.lerenvoorhetexamen.nl/>) та розроблено інструмент для підготовки випускного тестування – «Екзаменаційний компас» (нідерл. «Examenkompas», <https://examenkompas.citolab.nl/>).

Оцінювання результатів навчальних досягнень при дистанційному та змішаному навчанні викликає труднощі як у учнів, так і у вчителів та вимагає підтримки процесу оцінювання. Для педагогів установою представлено інформаційні матеріали та інструменти. Вчителі мають можливість використати покрокову інструкцію «Побудувати тест у 6 кроків» (нідерл. «Toetsconstructie in 6 stappen», [nhttps://www.cito.nl/kennis-en-innovatie/kennisplein-toetskoolkit](https://www.cito.nl/kennis-en-innovatie/kennisplein-toetskoolkit)) та створити тестову матрицю. Чек-лист або контрольний список питань, допоможе вчителю самостійно розробити ефективний тестовий інструмент, організувати й провести тестування учнів та інтерпретувати отримані результати. Так, на етапі планування, рекомендується використовувати інноваційну форму оцінювання – онлайн-прокторінг (англ. online proctoring) – складання іспитів (тестів)

дистанційно. При дистанційній формі оцінювання пропонується застосовувати загальні сучасні підходи до розробки дизайну користувацького інтерфейсу, графічного оформлення вебсторінки тесту, використовувати зрозумілу та відому, навіть менш досвідченим користувачам, навігацію, давати пояснення щодо функцій кнопок та чіткі інструкції користування ними та ін. В процесі тестування учні мають бачити проміжну інформацію, наприклад: скільки завдань чи запитань залишилося виконати, скільки є часу на їх виконання, чи можна пропустити завдання і виконати його пізніше, чи зберігаються попередні відповіді тощо. Вчителю рекомендують надати можливість учням заздалегідь попрактикуватися з тестом.

На думку експертів Cito, процес розробки і запровадження тестів при дистанційному навчанні має певні переваги [1]. У ході створення та використання тестів дистанційно формується електронний банк завдань та запитань, здійснюється спостереження за учнями дистанційно, застосовуються гнучкі форми питань та адаптивне тестування, відбувається автоматизоване оцінювання. Серед основних аспектів тестування дистанційно, що потребують додаткової уваги, нідерландські педагоги відносять застосування програмного забезпечення для розробки і проведення тестів, що вимагає певного часу для опанування та необхідність надійної системи захисту даних.

Ключові слова: інформаційно-комунікаційні технології, інформаційно-цифрове навчальне середовище, дистанційне навчання, освіта Нідерландів.

Використані джерела:

1. Advies nodig bij Schoolexamens op afstand? Tips voor VO-docentenURL: <https://www.cito.nl/kennis-en-innovatie/kennisplein/advies-bij-schoolexamens-op-afstand>. (дата звернення: 17.04.2021)